

Stikstofcorrectie stalbalans

Op veel staldierbedrijven bestaat een zogenaamd stikstofgat. Dit betekent dat voldoende mest is afgevoerd en de fosfaatbalans in evenwicht is, voor stikstof is er echter nog een overschot.

De minister van LNV heeft een commissie van deskundigen ingesteld om de situatie in de praktijk te bekijken. Hierbij zijn vooral de gasvormige stikstofverliezen voor de intensieve veehouderij nog eens kritisch tegen het licht gehouden.

Onderzoek

De commissie analyseerde bij intensieve veehouderijbedrijven (maximaal 3 ha grond) de stalbalans van 2006. Het percentage bedrijven met een N-overschot:

Vleesvarkensbedrijven	59%;
Fokvarkensbedrijven	37%;
Legkippenbedrijven	68%;
Vleespluimveebedrijven	31%;
Vleeskalverenbedrijven	15%.

Statistisch gezien heeft 50 procent van de veehouderijbedrijven een N-overschot en 50 procent een tekort. Deze conclusie lijkt

niet juist en bevestigt geluiden uit de praktijk. Ook is de uitspraak dat elk varkensbedrijf een N-overschot op de stalbalans heeft niet juist.

Het percentage vleesvarkensbedrijven met een N-overschot is hoger dan 50 procent. Dit kan duiden op een structurele fout in de stalbalans (wellicht veroorzaakt door een te lage stikstofcorrectienorm).

Aanpassingen in de uitvoeringsregeling Meststoffenwet

Op basis van de adviezen van de commissie is de minister van LNV voornemens het advies ten aanzien van de aanpassing van de stikstofcorrectienormen over te nemen. In onderstaande tabel staan voor een aantal diercategoriën de huidige stikstofcorrectienormen en de adviesnormen. Sommige normen worden naar boven bijgesteld (varkens) en sommige naar beneden (vleeskalveren). De normen die naar boven worden bijgesteld gaan in per 1 januari 2008 en de normen die naar beneden worden bijgesteld per 1 januari 2009. De norm die geldt voor bijvoorbeeld vleesvarkens (drijfmest) wordt voor emissie-arme stallen 1,3 (was 1,2) en voor traditionele stallen 3,5 (was 3,2).

Toch nog een stikstofgat?

In eerste instantie rekenen Dienst Regelingen en de AID in de toekomst met deze nieuwe vaste forfaits voor de stikstofcorrectie. Bedrijven mogen hogere gasvormige verliezen hanteren, mits ze aannemelijk kunnen maken dat deze juist zijn (vrije bewijsleer). Dit kan bijvoorbeeld door het gasvormig verlies te berekenen als percentage van de totale excretie (een hogere excretie per dier zal leiden tot een hoger stikstofverlies). Ook kunt u een berekening maken op basis van de stikstof/fosfaatverhouding van de excretie (berekening stalbalans) en de afgevoerde mest. Stel, uit de stalbalans blijkt dat de verhouding stikstof/fosfaat 2,1 : 1 is en dat de verhouding in de afgevoerde mest 1,8 : 1 is. Dit betekent dat per kg fosfaat 0,3 kg stikstof extra verloren gaat. Produceert een varken 4,5 kg fosfaat, dan zou er $4,5 \times 0,3 = 1,35$ kg stikstof per varken extra verloren zijn gegaan. Bij het toepassen van deze berekening moet de fosfaatbalans sluitend zijn en moet het bedrijf nagenoeg geen grond hebben. ■

Aantal diercategoriën met huidige stikstofcorrectienormen en adviesnormen

Diersoort	Cat. nr.	Stalsysteem	Huidige norm KG N / dier / jaar	Adviesnorm KG N / dier / jaar
Fokvarkens	401	Drijfmest, emissie-arm	3,9	4,0
		Drijfmest, overig	7,7	7,9
Vleesvarkens	411	Drijfmest, emissie-arm	1,2	1,3
		Drijfmest, overig	3,2	3,5
Opfok legras	300	Drijfmest	0,080	0,084
		Deeppitstal	0,200	0,211
		Alle mestbanden	0,069	0,073
		Volière	0,110	0,112
		Grondhuisvesting	0,170	0,178
Legrassen	301	Drijfmest	0,170	0,186
		Deeppitstal	0,440	0,478
		Alle mestbanden	0,136	0,149
		Volière	0,310	0,343
		Grondhuisvesting	0,360	0,396
Opfok vleesras	310	Alle	0,220	0,220
Vleeskuikens	312	Emissie-arm	0,045	0,049
		Overig	0,140	0,152